

men ikke kunde siges at være bortfæstet eller bortleiet til Nogen som Gaardmand eller Huusmand, var Loven heller ikke anvendelig derpaa. Afgjørelsen kan jo vistnok i enkelte Tilfælde være tvivlsom, men det er umuligt at give en almindelig Regel saaledes, at der ikke i enkelte Tilfælde skulde kunne opstaae Tvivl om dens Anvendelse paa de factiske Forhold. Herefter vil det da være at afgjøre, om f. Ex. Krostæder og Møller, som den ærede Taler nævnedes, kunde være at indbefatte derunder. Naar Kroen eller Møllen er det aldeles Ovrveiende, troer jeg ikke, at man vil kunne sige, at saadanne Steder henhøre under det Bøndergods, der er bortfæstet til Gaardmand. Med det samme jeg har søgt at belyse det opfaste Spørgsmaal, skal jeg tillade mig at gøre nogle faa Bemærkninger til den sidste ærede Talers øvrige Foredrag, saameget mere som de staae i noie Forbindelse dermed. Han har saaledes gjort opmærksom paa den Fare, denne Lov kunde medføre for Staten med Hensyn til Skovfogdeboliger, der ligge inde i Skovene og ere bortfæstede eller bortleiede til Skovfogder, med Hensyn til hvilke man ikke vilde kunne nægte, at de maatte betragtes som Huusmand. Jeg troer, at det paa ingen Maade kan antages, at Jordstykker, der udgjøre Dele af en Staten tilhørende Fredsskov, ville kunne kaldes Bøndergods. Ligesaa lidt som en saadan Fredsskov i det Hele kan siges at være Bøndergods, ligesaa lidt kan en enkelt til samme hørende Deel, der er bortfæstet eller bortleiet til en Huusmand, for at gøre Skovfogden Tjeneste, henføres til Bøndergods. Med Hensyn til hvad den ærede Taler har bemærket om Forholdene paa Statens Godser paa Fyen, erindrer jeg meget vel, at der for endeel Aar siden var en Proces om den Ret, hvormed visse Bønder paa et af disse Godser besad deres Steder, og at det ved Domstolene blev erkjendt, at de ingenlunde vare blotte Fæstere, men at de vare Selveierbønder, nemlig Lovens gamle Selveierbønder; men det maa erindres, at for den Bønde, der er Selveier, bliver denne Lov aldeles ikke anvendelig; thi her er kun Tale om Fæstebønder. Paastaar altsaa Nogen at have saadan Eiendomsret, maa han særligt gjøre den gjældende; han maa i Tide forelægge

det Offentlige de Beviisligheder, hvorpaa han støtter sin Fordring, og, vil Domainebestyrelsen ikke anerkjende disse Beviisligheder, tvivler jeg ikke paa, at man, hvis hans Paastand ikke er aabenbar urigtig, vil give ham al den Assistance, der kan behøves, for at han frit kan faae sin Ret prøvet ved Domstolene og Spørgsmaalet afgjort, ligesom man da upaatvibelig ogsaa vil indrømme, at i saa Tilfælde Lovens Anvendelse paa en saadan Gaard bør udsættes, indtil det er afgjort, om han virkelig er Selveier eller Fæstebønde. Fremdeles er det omtalt, at det Forhold kunde finde Sted, at Bonden eier Bygningen, men at han dog i det Væsentlige har Charakteren af en Fæstebønde, en saakaldet Superficiairbønde; jeg maa hertil bemærke, at, da et saadant Sted maa betragtes som et Hele, kan man ikke adskille Bygningen og dens Grund fra de øvrige Jordstykker, saameget mindre, som det Grundstykke, hvorpaa Bygningerne staae, i Almindelighed er en Deel af den hele Fæstejord. Men jeg troer da ogsaa, at Forholdet ganske gaaer ind under Ordene i §. 2, at der skal tages Hensyn til Stedets hele Bessaffenhed; thi det er virkelig en særegen, idetmindste juridisk, Bessaffenhed af selve Stedet, at En eier Grunden og en Anden Bygningen, og det er altsaa en ligefrem Følge af Affattelsen, at en billig Moderation i den Henseende maa finde Sted. Hvad endelig angaaer Colonisterne paa Heden, er det, hvad jeg allerede tidligere har udtalt, min Mening, at, om endogsaa disse Coloniststeder skulde kunne indbefattes under Bøndersteder, vil dog denne almindelige Lov ikke blive anvendelig derpaa. Denne Lov er kun bestemt til at træde istedetfor den almindelige Resolution af 1ste Jult 1846, og, ligesaa lidt som det var Hensigten ved bemeldte Resolution at forandre de særlige Rettigheder, der ved specielle Resolutioner vare givne Colonisterne paa Randbøl Hede, ligesaa lidt troer jeg, at denne nye almindelige Lov vil berøre disse Forhold, der, saavidt jeg kan skjønne efter Motiverne til Loven om flere Domaineeiendommes Afhændelse, maae vedblive at gjælde, indtil Forholdet ved en anden særlig Lov bliver forandret. Dette er Noget, som jeg troer følger af de almindelige, anerkjendte